

NÁBOŽENSTVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Náboženství se vyučuje jako nepovinný předmět, pokud se k předmětu náboženství uskutečňovanému danou církví nebo náboženskou společností přihlásí alespoň 7 žáků školy. (Zákon č. 561/2004 Sb. §15) Tento zákon upravuje podmínky vyučování náboženství tohoto nepovinného předmětu, vychází z ustanovení čl. 16 Listiny práv a svobod. Výuka nepovinného předmětu náboženství probíhá v souladu se zásadami a cíli vzdělávání stanovenými tímto zákonem.

Nepovinný předmět náboženství, vyučuje se:

- po jednotlivých ročnících: *(vypsát do ŠVP) – Co tu mám vypsát?*
- ve vyučovacích skupinách, v nichž jsou spojeny tyto ročníky: *(vypsát do ŠVP) – Co tu mám vypsát?*

Vyučující nepovinného předmětu náboženství musí být v pracovněprávním vztahu ke škole, kde vyučuje a disponuje pověřením statutárního orgánu církve pro výuku náboženství, přičemž splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka podle zákona 563/2004 Sb. §14.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Náboženství má komplexní charakter, pro lepší orientaci je rozdělen do 4 tematických okruhů, které se ve výuce v každém učebním celku vzájemně prolínají: ZÁKLADY KŘESŤANSKÉHO UČENÍ, BIBLE A JEJÍ POSELSTVÍ, ŽIVOTNÍ STYL KŘESŤANŮ, ZÁKLADY KŘESŤANSKÉHO SLAVENÍ. Tematické okruhy nepředkládají samostatná témata, jedná se o čtyři úhly pohledu, jež by měly být přítomné v každém učebním celku. Jádrem každého učebního celku je kerygma (ZÁKLADY KŘESŤANSKÉHO UČENÍ), to je osvětleno biblickým textem (BIBLE A JEJÍ POSELSTVÍ), formuje spiritualitu žáka (ZÁKLADY KŘESŤANSKÉHO SLAVENÍ) a vede ke změně životního stylu (ŽIVOTNÍ STYL KŘESŤANŮ). Předmět se vyučuje v hodinové dotaci 1 hodina týdně a jako nepovinný předmět nečerpá hodinovou dotaci z hodin stanovených RVP ZV. Předmět dále rozvíjí obsahy průřezových témat a podílí se na strategii rozvíjení klíčových kompetencí.

Nepovinný předmět náboženství se v širším slova smyslu orientuje na obecně lidské jevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpouštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují. V tomto pojetí kultivuje duchovní rozměr osobnosti, který je vlastní každému člověku, a to v duchu římskokatolického náboženství. Doprovází dítě v jeho otázkách po smyslu života vyjádřených v těchto existenciálních potřebách člověka: být přijímán a milován, poznávat měřítka a motivaci správného jednání a orientovat podle nich svůj život, moci se sdílet a mít životní perspektivu. Náboženství a víra postihují život ve všech dimenzích, vychovávají tak v člověku schopnost vnímat svůj život

jako prostor, v němž se setkává také s Bohem. Nepovinný předmět náboženství zachovává princip vzájemného vztahu mezi současným životem a vírou předávanou tradicí, inspičuje a udržuje dialog mezi oběma rovinami.

Výuka tohoto předmětu vede k budoucí spolupráci s jinými církvemi v duchu křesťanských ideálů pro službu v této společnosti a výchově opravdového občana naší vlasti, který je ochoten se veřejně i pracovně angažovat pro společnost jak v místním regionu, tak v evropském kontextu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje také k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí PVR ZV.

❖ Ke kompetenci k učení:

- Žák rozumí symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce Bible, osvojil si základní náboženskou (resp. církevní) a elementární teologickou terminologii, což přispívá k rozvoji operování s termíny, znaky a symboly na úrovni abstrakce.
- Žák integruje náboženský způsob vnímání do svého chápání světa vedle pohledu přírodních a humanitních věd, a tím propojuje a systematizuje informace, které využívá v procesu učení a v praktickém životě; s větší šíří intelektuálního záběru kriticky přistupuje ke zdrojům informací, tyto informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi.
- Žák vnímá události svého života i v duchovním rozměru, integruje je do celku své životní zkušenosti, kriticky je posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

❖ Ke kompetenci komunikativní:

- Žák rozlišuje zobrazení a texty profánní od posvátných a rozumí jejich odlišnému významu pro jejich věřící adresáty. Žák rozumí symbolice slov a gest rituálního jednání a jejich zvláštnímu významu jako komunikačního prostředku v duchovním společenství, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.
- Žák používá s porozuměním náboženské termíny a náboženské metaforu zejména biblického původu; rozlišuje významové roviny vybraného biblického textu, užívá specifického textového a technického aparátu vydání biblických textů včetně elektronických verzí (značení knih, kapitol a veršů, konkordance, vyhledavače apod.) a porovnává znění českých překladů Bible; při vhodných příležitostech obohacuje svůj ústní i písemný projev biblickými citáty či jejich parafrázemi.

- Žák je pozorný k náboženskému vyznání svých partnerů v komunikaci a respektuje jejich náboženství.
- Žák ve vhodných situacích interpretuje přijímaná sdělení s ohledem na náboženské vyznání partnerů v komunikaci a tuto skutečnost zohledňuje ve své věcné argumentaci a hledání řešení ve sporných nebo nejasných situacích.

❖ Ke kompetenci sociální a personální:

- Žák vnímá duchovní společenství jako formu skupiny spojenou spirituálními skutečnostmi.
- Žák spatřuje v křesťanském společenství možný zdroj kvalitních mezilidských vztahů, ohleduplného a uctivého jednání s druhými lidmi a mezilidských vztahů založených na konceptu lásky k bližnímu, v případě potřeby poskytne nezištnou obětavou pomoc, nebo o ni požádá (srov. L 10,29-37).
- Žák se otevírá práci na duchovním rozměru své osobnosti a vytváří si tak hlouběji reflektovaný sebeobraz; ve víře v Boží lásku k člověku spatřuje možný zdroj pozitivní představy o sobě samém, sebedůvěry a sebeúcty (srov. Mt 10,29-31).
- Žák chápe křesťanský koncept důstojnosti člověka a spatřuje v něm možný zdroj k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii.
- Žákovi pomáhá náboženské vzdělání k vytváření vlastního úsudku a činí jej odolnějším k společenským i mediálním tlakům.

❖ Ke kompetenci občanské:

- Žák respektuje náboženské přesvědčení druhých lidí, váží si hodnot jejich náboženského života, je schopen vzít v úvahu náboženské přesvědčení ostatních lidí (různé křesťanské konfese, jiná náboženství i život bez konkrétní náboženské víry); odmítá náboženský útlak a manipulaci.
- Žák nalézá v křesťanské etice zdroj nenásilného odporu i nutné spravedlivé války jako prostředků pro nastolení míru (srov. Iz 2,4).
- Žák nalézá v židovsko-křesťanské tradici zdroj většiny principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy.
- Žák se v životních situacích zodpovědně rozhoduje s ohledem na větší počet transcendentních hodnot; v případě potřeby poskytuje účinnou pomoc podle svých možností a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- Žák získává vhled do vztahu náboženství a kultury (v křesťanství i v jiných světových náboženstvích) a o to více respektuje, chrání a oceňuje naše i cizí tradice a kulturní historické dědictví; projevuje pozi-

tivní postoj k sakrálním uměleckým dílům, smysl pro křesťanskou kulturu a tvořivost.

- Žák dostává šanci integrovat náboženský rozměr života do vlastního vztahu ke kultuře a o to lépe se aktivně zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.
- Žák spatřuje v biblické zvěsti o stvoření světa (zejména Gn 1) možný důvod pro účinnou ochranu životního prostředí, pro podporu a ochranu zdraví a zajištění trvale udržitelného rozvoje.
- Náboženské vzdělání vede žáka k respektování náboženské různorodosti hodnot, názorů a postojů ostatních lidí.
- Žák posuzuje události a vývoj veřejného života i v jeho náboženském kontextu.

❖ Ke kompetenci pracovní:

- Žák chápe práci nejen jako zdroj výdělku, který zajišťuje určitou životní úroveň, ale jako povolání spolupracovat na rozvíjení obecného dobra.